

Bij Kabinetsmissive van 26 november 2007, no.07.003810, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet tot wijziging van enige bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek teneinde naast het in deze bepalingen gestelde vereiste van schriftelijkheid ook ruimte te bieden aan de ontwikkelingen op het gebied van het elektronisch verkeer, met memorie van toelichting.

Het wetsvoorstel maakt de elektronische verzekeringspolis onder voorwaarden mogelijk, staat toe dat ook bepaalde andere onderhandse akten in elektronische vorm worden opgemaakt en verruimt de mogelijkheden voor het elektronisch totstandkomen van overeenkomsten en de ter beschikkingstelling van algemene voorwaarden. De Raad van State onderschrijft de strekking van het wetsvoorstel, maar maakt onder meer een opmerking over de regel dat de instemming met elektronische verzending van onderhandse akten, indien deze worden gewijzigd, alleen van toepassing is op de verzekeringspolis en over de uitzondering die gemaakt is voor onderhandse akten die onder het familierecht of het erfrecht vallen. Hij is van oordeel dat in verband daarmee aanpassing van het voorstel wenselijk is.

1. Het voorgestelde tweede lid van artikel 932 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW) houdt in dat de instemming aan de verzekeraar om een polis elektronisch te verzenden (artikel 156a, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) ook de instemming met elektronische verzending van eventuele latere wijzigingen insluit. De Raad ziet niet in waarom deze regel niet zou kunnen worden uitgebreid tot andere onderhandse akten, mede gelet op het voornemen van de Minister van Justitie om de bruikbaarheid van het elektronische verkeer voor het privaatrecht zoveel mogelijk te bevorderen.¹ De Raad adviseert artikel 156a, tweede lid, in die zin aan te passen.

2a. Volgens het voorgestelde artikel 156a, derde lid, kan, indien het familierecht of erfrecht het opmaken van een onderhandse akte voorschrijft, daaraan alleen bij wijze van geschrift worden voldaan. Deze uitzondering op de mogelijkheid om een akte in elektronische vorm op te maken is volgens de toelichting wenselijk gezien de bijzondere aard van het erfrecht en familierecht en de daarbij te beschermen belangen. Verschillende bepalingen van Boek 1 en 4 BW kennen het vereiste van een onderhandse akte. Dit betreft onder meer artikel 1:19e (aangifte geboorte) en de artikelen 4:61, 4:94, 4:95, 4:97, 4:104, 4:105 en 4:114 (uiterste wil). Zonder nadere toelichting is de Raad er niet van overtuigd dat de in deze artikelen geregelde materie zodanig bijzonder is dat de mogelijkheid van een in elektronische vorm op te maken akte niet wenselijk zou zijn.

b. Verder wijst de Raad op artikel 1:88 BW. Dit artikel bepaalt dat voor bepaalde rechtshandelingen de toestemming van de andere echtgenoot is vereist. Volgens artikel 1:88 lid 3 BW moet deze toestemming schriftelijk worden verleend, indien de wet voor het verrichten van een rechtshandeling een vorm voorschrijft. Niet duidelijk is wat

¹ Kamerstukken II 2001/02, 28 197, nr 3; 2005/06, 30 137, nr 18.

de implicatie is voor artikel 1:88 lid 3 BW als een onderhandse akte anders dan bij geschrift kan worden opgemaakt en ziet op een door artikel 1:88 lid 1 BW bestreken rechtshandeling. Geldt dan de uitzondering van artikel 156a, derde lid, of de regel van artikel 156a, eerste lid? De Raad adviseert hieraan nader aandacht te besteden.

3. Voor redactionele kanttekeningen verwijst de Raad naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State,

Bijlage bij het advies van de Raad van State betreffende no.W03.07.0433/II met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

- In het voorgestelde artikel 156a, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering "kan" vervangen door: bestemd is te.
- Aan het slot van artikel II, onderdeel A, regel 2, het cumulatieve karakter van artikel 227a lid 2 tot uitdrukking brengen door middel van "; en".